

ben bir karadeniz li ve odtü lü yüm
(bakın yine yörecilik ve üniversitecilik yapıyorum...)
yakup kepenek de öyle.
o bir bilim insanı.

bu listedeki arkadaşlar ya çoktandır bilim insanı lar veya o yolda çalışanlar.
ben yakup' un yazdıklarını (karadeniz ve odtü lük yanında) pek çok yönden önemsiyorum.
pek tabii olarak önemseydiğim bir şeyi ait olduğum matematik ve fizik camialarıyla da paylaşmak
isterim, aynen bir matematiksel ve fiziksel haberi paylaşmak isteyeceğim gibi.
matematik sadece matematik değildir!
matematik sosyal bir uğraşdır ve yapıldığı yere, ülkeye ve siyasetine bağımlıdır.
ayrı düşünülemez!

iki şık var: yakup un bu yazısına ya vaktiniz olmadığından rastlamayıp ıskalayacak ve başkaları
ile paylaşamayacaksınız (ki gayet normal) veya rastlarsanız da "*amaaaan, bana ne, ben
matematiğimi yaparım*" deyip geçecektiniz ve camianızla paylaşmak veya onların bu konudaki
fikrini öğrenmek istemeyecektiniz. elbette bu da sizin en tabii hakkınız, tercihiniz.

şimdi ben soruyorum: hepimiz bu ülkede yaşıyoruz. ben sadece karadenizli değil urfa lıyım da,
(daha geçen ilk baharda göbeklitepe dey dim), mardin liyim de (şu videoya bayılacaksınız:
<https://www.facebook.com/Cicerone.ile.Seyahat/videos/2048833242113433/>), diyarbakırlıyım
da, izmirliyim de, bu ülke hepimizin! ve biz bu ülkeye borcumuzu ödeyip onu en iyi şekilde
bizden sonrakilere aktarmak zorundayız! (Aziz Nesin).

Sorumu tekrarlıyorum: içinde üniversite, bilim insanlığı, nobel ödülü, "***bilim insanı özgürlük
ister***", TÜBİTAK, TÜBA, nükleer enerji nin ve küskünlüğün ve de suçlamanın geçtiği aşağıdaki
yazı matematik ve fizik camiamızı ilgilendirir mi ilgilendirmez mi?

ilgilendirmezse başka sorum yok!

ilgilendiriyorsa bu yazı, bir konferans duyurusu olmadığına göre, bizim camiamızdakilerle nasıl
ve hangi ortamda paylaşılabilir?

Ve de bunu sen yapmazsan ben yapmazsam kim yapacaktır?

y.a.

Hatırlatırım: Selman Akbulut' un CB ile görüşmüş olması da bu sayfalarımıza her yönü ile haber
olmuş, hatta şu resim de paylaşılmıştı. Tabi ki o buluşmanın içeriği de bizim camiamızı
ilgilendirir, elbet bir gün onu da öğreniriz, Muhammed şahidimizdir..

Selman RTE ve Muhammed ile

Yakup Kepenek, 3 Eylül 2018

Aziz Sancar... Küsmüş?!

Aziz Sancar, 2015'te aldığı Kimya Ödülü ile bu ülkeden yetişen ilk ve bugüne dek tek Nobel ödüllü bilim insanıdır. Bu çok büyük başarının sahibi olan Sancar, Cumhuriyet'e Orhan Bursalı eliyle üç gün süren (26-28 Ağustos) ayrıntılı ve yararlı açıklamalarda bulundu. Açıklamaların ilki Ben küsum ülkeye diye başlıyor.

İkincisinde kanser araştırmalarının son durumu özetleniyor; üçüncüsünde de Bilim özgürlük ister başlığı altında bilimsel araştırma özgürlüğünün önemine değiniliyor.

Üzerinde kimi zaman yapılan eleştiriler bir yana Nobel ödülleri, dünyanın tartışmasız saygınlığı en yüksek ödülleri. Bu ödülün sahipleri örnek alınır. Bu nedenlerle Sancar'ın, açıklamaları üzerinde durulmalıdır.

Bir artı, bir eksi: Sancar'ın ödülünü Anıtkabir'de korumaya aldırması, simgesel olarak Kurtuluş Savaşı'na katılanlara, Atatürk'e ve Cumhuriyeti kuranlara sunmuş olması ve o süreçte bu ülkede aldığı Cumhuriyet eğitimini övmesi, kuşkusuz çok anlamlıdır.

Buna karşılık aynı Sancar'ın AKP'nin nükleer enerji girişimini destekleyen bir TV reklamında yer alması; nükleer enerjiyi savunması da değil Nobel ödüllü, sıradan bir bilim insanına asla yakışmayan bir yanlış davranıştır. Çünkü, nükleer santral yapımının ülkemize özgü önemli sorunları bir tarafa, nükleer enerji üretimi, özellikle de atık sorunu nedeniyle, hem dünya kamuoyunda hem de bilim dünyasında çok tartışmalıdır. Başta Almanya olmak üzere pek çok ülke nükleer santral sayısını azaltıyor; yine İtalya örneğinde görüldüğü gibi pek çok demokratik ülkede, santral yapımı halkoymasına sunuluyor ve reddediliyor. Bunları ve daha fazlasını Sancar bilir. Konunun ülkemizde tartışılmaması ise özünde, özgürlük eksiğindedir.

'Özgürlük ister' de! Sancar, söyleşisinde Bilim insanı özgürlük ister diyor. Özgürlük bütünseldir; başta düşünce ve anlatım özgürlüğü olmak üzere, tüm özgürlüklerin biri birini tamamlaması ve bunların hukuk düzeniyle koruma altına alınmış olması, yalnız bilim insanları için değil, tüm toplum için vazgeçilmezdir.

Özgürlüklerin iyice budandığı AKP iktidarında da genel olarak eğitimin çocuğun ve gencin yaratıcı yeteneklerini geliştirici özelliklerinden iyice uzaklaştırıldığını; sayıları üçe katlanan üniversitelerin ve TÜBİTAK ve TÜBA gibi bilim üst kurumlarının iyice siyasallaştırıldığını ve böyle bir ortamda özgürce bilimsel çalışma yapılamayacağını Sancar da bilir.

Bu ülkenin üniversiteleri, yıllardır, 9 Temmuz 2018 günü yapılan o görkemli başa geçiş törenlerine katıldığı Başkan'a kaskatı bir biçimde bağımlıdır. Bu nedenle bilim özgürlük ister gerçeği öncelikle Başkan'a anlatılmalıydı. Sancar, ülkeye küskünlüğünün gerekçesi olarak toplumun bölünmüşlüğüne gösteriyor; ancak bölünmüşlüğün temelinde AKP iktidarının kendisi gibi düşünmeyenleri sürekli suçlaması bulunduğunu sorgulamıyor.

Yine AKP iktidarında, bu ülkenin bilimsel gelişmesi açısından çok daha yıkıcı olan bir süreç yaşandı. Yaklaşık onlarca ya da yüzlerce değil, binlerce bilim insanı, haklarında doğru dürüst bir soruşturma bile yapılmadan, çıkarılan kararnamelerle hak arama yolları kapatılarak üniversitelerden uzaklaştırıldı; bunların birçoğu uzun süre tutuklu kaldı; kimileri aylar süren açlık grevi yaptı.

Eğitim, bilim ve üniversite konularındaki AKP uygulamaları karşısında, Nobel ödüllü tek bilim insanımız Sancar'ın, kimi dolaylı göndermeler dışında, akıl almaz duyarsızlığı ve suskunluğu da açıklanması gereken bir tutumdur.

Ayrıca kendisi de çok iyi bilir ki, bilim insanı gerçekleri toplumlarıyla paylaşır. Koşullar ne olursa olsun, susmaz; küsmez.

TümüYakup Kepenek - Son yazıları